

NOTAT

Finanstilsynet

31. august 2020

Bank 3

/MAEF, JHH

Redegørelse om Østjydsk Bank A/S i henhold til § 352 a i lov om finansiel virksomhed

Sammenfatning

Østjydsk Bank A/S (Østjydsk Bank) var en lokal bank med hovedsæde i Mariager. Banken havde i årene op til finanskrisen i 2008 en kraftig udlånsvækst, særligt inden for byggeri og ejendomme.

Finanstilsynet konstaterede ved inspektion i banken i 2008, at banken trods den høje udlånsvækst først relativt sent havde etableret et egentligt uafhængigt kreditkontor. Bankens interne kontrol og opfølgning på kreditområdet havde således ikke været tilstrækkelig i forhold til den høje udlånsvækst.

Finanstilsynet gennemgik i 2011 bankens største eksponeringer inden for blandt andet fast ejendom og byggeprojekter. Inspektion resulterede i, at banken forøgede sit solvensbehov.

Ved Finanstilsynets inspektion i 2013 konstateredes et stort nedskrivningsbehov, der især skyldtes en nedjustering af den opgjorte værdi af ejendomme, der var lagt til sikkerhed for ejendomsudlån med objektiv indikation for kreditforringelse (OIK), og at banken i en række tilfælde havde vurderet debitorers tilbagebetalingsevne på baggrund af optimistiske budgetter fremfor realiserede resultater. Inspektionen resulterede i, at Finanstilsynet fastsatte et solvenskrav for banken. Efter en periode under genopretning, opfyldte banken solvenskravet pr. 1. januar 2014.

I maj 2014 var Finanstilsynet igen på inspektion i Østjydsk Bank. Ved undersøgelsen fandt Finanstilsynet et stort behov for mernedskrivninger. Som følge af fundene på undersøgelsen fastsatte Finanstilsynet et solvenskrav for banken, og banken var herefter i genopretning frem til banken ultimo 2014 igen levede op til kapitalkravet.

Finanstilsynet foretog en opfølgningsundersøgelse i 2015, der afdækkede et yderligere væsentligt behov for nedskrivninger, dog i et mindre niveau end i

2014 og 2013. Igen i 2016 var Finanstilsynet på inspektion i Østjyds Bank, og også her konstateredes et behov for mernedskrivninger, hovedsagelig som følge af forskelle i værdiansættelser af ejendomme.

I oktober 2017 gennemførte Finanstilsynet en ordinær inspektion i Østjyds Bank. Her konstaterede Finanstilsynet et behov for mernedskrivninger blandt andet som følge af, at flere af bankens store kunder var blevet nødlidende, og at flere af bankens store kunder var gået konkurs siden Finanstilsynets seneste inspektion. På baggrund af inspektionen fastsatte Finanstilsynet i december 2017 et solvenskrav for banken. I februar 2018 kunne Østjyds Bank og Finanstilsynet konstatere, at der ikke var udsigt til en privat løsning til genopretning af bankens kapital. Østjyds Bank gik konkurs, og som følge af, at banken ikke kunne opfylde sit solvenskrav, inddrog Finanstilsynet bankens tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed den 18. april 2018.

Kunder og ansatte blev overdraget til et andet pengeinstitut uden tab for almindelige kreditorer, da tabene kunne dækkes af aktionærer og ejerne af ansvarlig kapital.

Bankens konkurs skyldtes primært en væsentlig eksponering mod ejendomssektoren og en høj koncentration af store eksponeringer. Årsagerne til bankens konkurs er således lig mange af de øvrige pengeinstitutter, som blev nødlidende i finanskrisen, om end bankens ejendomsseksponering i højere grad var inden for lokalområdet. Bankens ledelse havde på konkurstidspunktet gennem flere år forfulgt en genopretningsstrategi, som indebar en betydelig reduktion af bankens balance bl.a. gennem frasalg af filialer mv. Bankens genopretningsstrategi var medvirkende til, at det på konkurstidspunktet var muligt at begrænse tabene til alene aktionærer og ejere af ansvarlig kapital.

1. Redegørelsens formål og retlige grundlag

Denne redegørelse udarbejdes og offentliggøres i henhold til § 352 a i lov om finansiel virksomhed:

§ 352 a

I tilfælde, hvor en finansiel virksomhed er erklæret konkurs, størstedelen af den finansielle virksomheds drift er ophørt eller overdraget, eller hvor et forsikringssselskabs forsikringsbestand er taget under administration, udarbejder Finanstilsynet en redegørelse for årsagerne hertil, hvis et af nedennævnte forhold er indtruffet i forbindelse med eller i en kortere periode forud for virksomhedens konkurs m.v.:

- 1) Finansiell stabilitet har medvirket ved overdragelsen af virksomheden, jf. §§ 7 eller 8 i lov om finansiell stabilitet, eller staten har lidt tab på en individuel statsgaranti i medfør af § 16 a i lov om finansiell stabilitet.*
- 2) Staten har lidt tab på kapital indskudt i virksomheden i medfør af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter eller på ejerbeviser, som staten har erhvervet som led i konverteringen af sådan kapital.*

3) Staten i øvrigt har ydet garanti eller stillet midler til rådighed for virksomheden, dens kreditorer eller en erhverver af hele eller dele af virksomheden.

Stk. 2. Finanstilsynet skal offentliggøre redegørelsen efter stk. 1. I forbindelse med offentliggørelsen finder § 354 ikke anvendelse, medmindre oplysningerne vedrører kundeforhold eller tredjemand, der er eller har været involveret i forsøg på at redde den pågældende finansielle virksomhed.

Stk. 3. Redegørelsen efter stk. 1 skal beskrive Finanstilsynets rolle under forløbet op til konkursen m.v.

Stk. 4. Finanstilsynets pligt til at udarbejde en redegørelse efter stk. 1 omfatter også de finansielle virksomheder, som opfyldte bestemmelsens krav efter den 1. marts 2009.

Formålet med redegørelsen er at sikre offentlighed om baggrunden for Østjysk Banks konkurs samt Finanstilsynets rolle i forløbet op til konkursen.

Redegørelsen beskriver Finanstilsynets tilsyn med Østjysk Bank fra 2006 frem til april 2018, hvor Finanstilsynet inddrog bankens tilladelse til at drive pengeinstitut.

Redegørelsen indeholder blandt andet en beskrivelse af:

- Finanstilsynets advarsel om mulig prisboble på ejendomsmarkedet i 2006.
- Finanstilsynets undersøgelse af udlånsvækst i 2007.
- Finanstilsynets inspektion i 2008.
- Statsligt kapitalindskud.
- Finanstilsynets inspektion i 2011.
- Individuel statsgaranti.
- Finanstilsynets inspektion i 2013.
- Finanstilsynets fastsættelse af solvenskrav i 2013.
- Finanstilsynets inspektion i 2014.
- Finanstilsynets fastsættelse af solvenskrav i 2014.
- Finanstilsynets inspektion i 2015.
- Finanstilsynets inspektion i 2016.
- Finanstilsynets inspektion i 2017.
- Finanstilsynets fastsættelse af solvenskrav i 2017.
- Øvrige tilsynsaktiviteter i perioden 2006-2018.

Redegørelsen indeholder ikke en fuldstændig gennemgang af alle Finanstilsynets sager vedrørende Østjysk Bank. Sager, som er fundet at være uden betydning for vurderingen af Finanstilsynets varetagelse af tilsynet i forhold til banken, er udeladt.

Finanstilsynet er sædvanligvis afskåret fra at videregive fortrolige oplysninger om de enkelte pengeinstitutter som følge af Finanstilsynets lovbestemte, skærpede tavshedspligt, jf. § 354 i lov om finansiell virksomhed. Loven giver i

§ 352 a, stk. 1, og 2, imidlertid mulighed for at videregive oplysninger under følgende forudsætninger:

- Finansiell Stabilitet har medvirket ved overdragelsen af virksomheden, jf. §§ 7 eller 8 i lov om finansiell stabilitet, eller staten har lidt tab på en individuel statsgaranti i medfør af § 16 a i lov om finansiell stabilitet.
- Staten har lidt tab på kapital indskudt i virksomheden i medfør af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter eller på ejerbeviser, som staten har erhvervet som led i konverteringen af sådan kapital.
- Staten i øvrigt har ydet garanti eller stillet midler til rådighed for virksomheden, dens kreditorer eller en erhverver af hele eller dele af virksomheden.

§ 352 a finder anvendelse i relation til Østjysk Bank, da staten led tab på kapital indskudt i banken i medfør af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter.

2. Årsagerne til Østjysk Banks sammenbrud

Østjysk Bank fik ved Finanstilsynets inspektion i 2011 forøget sit solvensbehov. Det medførte, at banken skulle indsende en redegørelse for indløsning af statsgarantier. På de efterfølgende inspektioner i banken frem til 2017 var bankens kapitalforhold flere gange meget pressede, men det lykkedes banken at rette op herpå via frasalg af filialer, tilførsel af ny kapital og konvertering af eksisterende kapital.

Bankens ejendomseksponeering i 2011 på 15,1 procent var noget lavere end det typiske blandt de banker, der gik ned uden finanskrisen, jf. Rangvid udvalgets karakteristik, men Østjysk Banks ejendomseksponeeringer steg i perioden som følge af dels en betydelig reduktion i andet udlån (balancen faldt med mere end 60 procent over perioden bl.a som følge af genopretningsstrategien) og en mere langmodig tilgang til afvikling af ejendomsudlånet. Bankens ejendomseksponeering var i vidt omfang inden for lokalområdet.

Finanstilsynet fandt ved inspektionerne et behov for store mernedskrivninger. Nedskrivningsbehovet skyldtes dels for høje værdiansættelser på ejendomme, der lå til sikkerhed for udlån, som blev ramt af den negative udvikling på ejendomsmarkedet, og dels at banken havde været for optimistisk i vurderingen af debitorers tilbagebetalingsevne, som var baseret på optimistiske budgetter fremfor realiserede resultater. Ved Finanstilsynets inspektion i 2017 blev der konstateret en markant forringelse af bankens bonitet på de store kunder, idet flere store kunder blev konstateret nødlidende eller var gået konkurs.

Bankens indtjening var utilstrækkelig i perioden, og med de høje nedskrivninger var indtjeningen ikke tilstrækkelig til at dække nedskrivningerne og bankens renteudgifter på den hybride kapital i de fleste år.

Tabel 1. Nøgletal for Østjydsk Bank 2011 – 2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Udlånsvækst, pct.	-1,2	-4,1	-22,3	-17,5	-29,0	-8,6	-13,8
Likviditetsoverdækning, pct.	257,6	215,1	136,2	122,1	140,1	124	149,4
Sum, store eksponeringer, pct.	-*	-*	-*	290,9	170,7	162	152,8
Ejendomseksponering, pct.	15,1	16,5	17,7	18,8	24,5	24,8	23,8
Nedskrivninger i t.kr.	127.764	364.019	254.187	312.337	133.561	38.529	176.518
Resultat før skat i t.kr.	7.513	-153.923	-195.581	-223.014	-20.052	9.713	-122.058
Kapitalprocent	18,0	14,8	16,2	11,1	16,7	18,5	15,7
Solvensbehov	11,6	10,4	11,9	12,5	12,0	11,5	21,1
Balance t.kr.	7.331.935	7.632.289	5.362.997	4.566.802	3.344.496	2.964.876	2.748.685

Kilde: Indberetninger til Finanstilsynet.

* Udeladt, da definition af store eksponeringer var anderledes i 2011-2013

3. Finanstilsynets tilsyn med Østjydsk Bank

3.1. Finanstilsynets advarsel om en mulig prisboble på ejendomsmarkedet af 3. februar 2006

Finanstilsynet sendte den 3. februar 2006 et brev til alle danske pengeinstitutter, heriblandt til bestyrelsen og direktionen for Østjydsk Bank, hvori Finanstilsynet gjorde opmærksom på de betydelige prisstigninger som prægede ejendomsmarkedet på daværende tidspunkt, hvilket gav anledning til bekymringer for, at der muligvis var tale om en spekulationsdrevet prisboble på dette marked.

Endvidere bemærkede Finanstilsynet, at danske pengeinstitutter samtidig gennem en betydelig vækst i udlån og garantistillelse ved finansiering af fast ejendom havde påtaget sig en større risikokoncentration på fast ejendom end tidligere.

Finanstilsynet gjorde derfor opmærksom på, at institutternes bestyrelser og direktioner i deres risikovurdering ikke længere kunne se bort fra den mulighed, at der kunne være tale om en prisboble, og at der på et tidspunkt kunne ske et prisfald.

I den forbindelse henviste Finanstilsynet til bestemmelsen i § 124, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed, som trådte i kraft pr. 1. januar 2005, om, at bestyrelse og direktion på baggrund af instituttets risikoprofil skulle opgøre instituttets individuelle solvensbehov.

Finanstilsynet havde således i februar 2006 advaret danske pengeinstitutter, herunder Østjydsk Bank, om de potentielle risici, der var forbundet med en høj eksponering mod fast ejendom og indskærpet, at banken skulle tage højde herfor ved opgørelsen af bankens individuelle solvensbehov.

Brevet blev offentliggjort på Finanstilsynets hjemmeside.

3.2. Redegørelse om likviditet i maj 2007

I brev af den 21. maj 2007 anmodede Finanstilsynet Østjydsk Bank om en redegørelse for bankens overvejelser vedrørende dennes likviditetsoverdækning. Baggrunden for brevet var, at bankens indberetning af likviditet for første kvartal 2007 viste en meget lille overdækning i forhold til lovkravet i § 152 i lov om finansiel virksomhed. I henhold til den daværende § 152 i lov om finansiel virksomhed skulle pengeinstitutter have likviditet, der udgjorde 10 pct. af instituttets samlede gælds- og garantiforpligtelser fraregnet efterstillet kapitalindskud. Finanstilsynet havde opgjort bankens likviditet til 10,7 pct. svarende til 648 mio. kr.

Østjydsk Bank oplyste i brev af den 31. maj 2007, at banken havde iværksat en række tiltag og planlagt en række tiltag, som forventeligt ville medføre en sammenlagt likviditetsforøgelse på ca. 843 mio. kr. hvilket ville være mere end en fordobling i forhold til det indberettede niveau.

Finanstilsynet tog bankens redegørelse til efterretning og foretog sig ikke yderligere.

3.3. Finanstilsynets undersøgelse af udlånsvækst i 2007

I september 2007 foretog Finanstilsynet en undersøgelse af institutternes udlånsvækst og indlånsunderskud. Østjydsk Bank havde ultimo juni 2007 haft en udlånsvækst på 54,7 pct. i forhold til ultimo 2006, og bankens indlånsunderskud var samtidig på 109,6 pct., hvilket betød, at bankens samlede udlånsmasse udgjorde over dobbelt så meget som bankens samlede indlånsmasse. I den forbindelse modtog Østjydsk Bank A/S brev af den 19. september 2007, hvor de blev bedt om at redegøre for den kraftige udlånsvækst, herunder hvilke kundegrupper og udlånsformer, der var årsag til udlånsvæksten.

I brev af den 12. oktober 2007 redegjorde banken for årsagerne til udlånsvæksten. Det fremgik af bankens redegørelse, at banken havde haft stor vækst på alle kundegrupper. Især var kundegrupperne "Bygge og anlæg", "Ejendom og anden forretningsservice" og "Finansiering og forsikring" steget i perioden, alle med 80 pct. eller derover. Banken oplyste, at denne havde fokus på at opretholde en høj solvens og passende likviditet i forhold til udlånsvæksten.

3.4. Finanstilsynets opfølgning i 2008 på undersøgelse af udlånsvækst

Som opfølgning på Finanstilsynets undersøgelse af udlånsvækst i september 2007, blev endnu en undersøgelse gennemført i september 2008. Ved denne undersøgelse modtog Østjydsk Bank en risikooplysning på baggrund af bankens udlånsvækst det seneste år på 21 pct.

3.5. Inspektion i november 2008

Finanstilsynet foretog i november 2008 en ordinær inspektion i Østjydsk Bank. En ordinær inspektion er en fuld undersøgelse af alle bankens områder, som Finanstilsynet fører tilsyn med.

Ved undersøgelsen fik banken en række påbud i forhold til præcisering af instrukser, interne kontroller og rapporteringer. Banken fik desuden en risikooplysning om, at banken ultimo 3. kvartal 2008 blandt alle pengeinstitutter i gruppe 1-3, havde det 15. højeste indlånsunderskud målt som udlån i forhold til den arbejdende kapital.

Finanstilsynet bemærkede ved undersøgelsen, at banken havde haft en betydeligt vækst på kreditområdet, og at banken relativt sent havde etableret et egentligt uafhængigt kreditkontor. Det var Finanstilsynets vurdering, at bankens interne kontrol og opfølgning på kreditområdet ikke var formaliseret i samme omfang, som størrelsen af bankens udlånsportefølje, samt væksten deri, tilsagde. Banken blev påbudt at styrke og formalisere den interne kontrol på kreditområdet.

Finanstilsynet gennemgik ved undersøgelsen alle bankens eksponeringer over 30 mio. kr. samt udvalgte eksponeringer valgt på baggrund af en række risikofaktorer. Gennemgangen af eksponeringer over 30 mio. kr. gav følgende bonitetsfordeling:

Karakter	Volumen i pct.	Antal i pct.
Gode eksponeringer (3 og 2a)	64	71
Eksponeringer med svaghedstegn (2b)	25	22
OIK med/uden nedskrivninger (1)	11	7
I alt	100	100

På tidspunktet for undersøgelsen havde banken opgjort sit solvensbehov til 7,9 pct., hvilket indebar, at bankens solvensbehov var 8 pct. Finanstilsynet fandt på baggrund af undersøgelsens resultater, at bankens solvensbehov ikke var tilstrækkeligt, hvorfor banken fik påbud om at indsende en fornyet opgørelse af solvensbehovet med frist den 3. februar 2009. Banken indsendte den 30. januar 2009 som opfølgning på påbuddet en fornyet opgørelse af

solvensbehovet opgjort til 9,3 pct. Med enkelte bemærkninger tog Finanstilsynet den 18. februar 2009 bankens fornyede opgørelse til efterretning. Bankens faktiske solvens var opgjort til 15,8 pct. ultimo 2008.

3.6. Ansøgning om statsligt kapitalindskud 2009

Efter anmodning fra Økonomi- og Erhvervsministeriet afgav Finanstilsynet den 19. juni 2009 en udtalelse til brug for behandling af ansøgning om statsligt kapitalindskud efter lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter. Udtalelsen indeholdt bl.a. følgende sammenfatning:

"Vurderingen er foretaget på grundlag af bankens ansøgning, indberettet materiale samt tilsynets undersøgelse i banken gennemført i 4. kvartal 2008.

Solvensbehovet er udtryk for en vurdering af risici på opgørelsestidspunktet. Det bemærkes, at en fremtidig opgørelse således vil kunne give et andet resultat.

På baggrund af tilsynets kendskab til banken herunder undersøgelsen ultimo 2008 samt tilsynets tekniske estimerede solvensbehov finder tilsynet ikke grundlag for at konkludere, at banken ikke opfylder kapitalkravene i lov om finansiel virksomhed. Det vurderes, at bankens solvensbehov er lavere end den faktiske solvens."

3.7. Inspektion i april 2011

Finanstilsynet foretog i april 2011 en funktionsundersøgelse af områderne kredit, likviditet og solvens i Østjysk Bank.

Finanstilsynet gennemgik ved undersøgelsen 42 eksponeringer, herunder de største eksponeringer inden for brancherne "fast ejendom" og "byggeprojekter", bankens største eksponeringer indenfor andre brancher, og de 10 største eksponeringer med svaghedstegn. Gennemgangen gav følgende bonitetsfordeling:

Karakter	Volumen i pct.	Antal i pct.
Gode eksponeringer (3 og 2a)	22	24
Eksponeringer med svaghedstegn (2b)	30	31
Svage eksponeringer (2c)	15	10
OIK med/uden nedskrivninger (1)	33	33
I alt	100	100

I forbindelse med undersøgelsen foretog Finanstilsynet en vurdering af, hvorvidt en række af bankens eksponeringer faktisk skulle betragtes som én eksponering i henhold til opgørelsen i § 145 i lov om finansiel virksomhed om

store eksponeringer. I brev af den 6. oktober 2011 konkluderede Finanstilsynet endeligt, at de pågældende eksponeringer skulle betragtes som én eksponering, dog med undtagelse af en enkelt eksponering, som ikke havde samme tilknytning til de resterende eksponeringer.

På baggrund af undersøgelsen vurderede Finanstilsynet, at bankens egen opgørelse af bankens solvensbehov på 10,3 pct. ultimo marts 2011 ikke var tilstrækkelig til afdækning af bankens risici. På baggrund af en efterfølgende dialog mellem Finanstilsynet og Østjydsk Bank hævdede banken sit solvensbehov til 11,6 pct. ultimo 1. kvartal 2011. Finanstilsynet tog denne opgørelse til efterretning. Bankens faktiske solvens var opgjort til 17,7 pct. ultimo december 2010.

Finanstilsynet havde ikke bemærkninger til likviditetsområdet, men gennemgangen gav anledning til en opfølgning i forhold til bankens strategi vedrørende indløsning af individuelle statsgarantier, se afsnit 3.8.

3.8. Redegørelse vedrørende indløsning af individuelle statsgarantier

Som opfølgning på Finanstilsynets funktionsundersøgelse af Østjydsk Bank i april 2011 bad Finanstilsynet i brev af den 22. juli 2011 banken om at redegøre konkret for deres plan i forbindelse med indløsning af individuelle statsgarantier.

I brev af den 25. august 2011 redegjorde banken for sin strategi for indløsning af individuelle statsgarantier. Banken redegjorde konkret for sin strategi for at øge indlån, og banken oplyste samtidig, at den var tilbageholden i forhold til udlån til nye kunder med henblik på at forbedre forholdet mellem indlån og udlån. Derudover arbejdede banken på yderligere funding. Banken blev bedt om supplerende oplysninger, som var mere konkrete.

Den 13. september 2011 fremsendte banken en konkret plan for bankens likviditetsudvikling i perioden 30. juni 2011 til 30. juni 2013, hvor de sidste af bankens statsgaranterede midler skulle indfries.

Finanstilsynet tog redegørelsen til efterretning, men fortsatte en skærpet kontrol af bankens likviditetssituation i forhold til strategien for indløsning af individuelle statsgarantier.

3.9. Opfølgning vedrørende indløsning af individuelle statsgarantier 2012

I brev af den 4. januar 2012 anmodede Finanstilsynet om en redegørelse fra Østjydsk Bank vedrørende udviklingen i bankens strategi for indløsning af individuelle statsgarantier.

Banken redegjorde i brev af 29. januar 2012 for, at indlånsunderskuddet var reduceret mere end budgetteret med i 2011, hvorfor banken fortsat anså sin tidligere indsendte strategi som sandsynlig.

I brev af 11. juni 2012 bad Finanstilsynet banken sende en supplerende redegørelse om opdatering af strategien for indløsning af individuelle statsgarantier.

I brev af 12. juni 2012 redegjorde banken for sin likviditetssituation. Banken oplyste at have reduceret sine statsgaranterede lån i 2012. Samtidig var bankens tidligere indlånsunderskud vendt til et indlånsoverskud i 2012. Det fremgik af redegørelsen, at banken forventede at kunne overholde likviditetspejlemærket i tilsynsdiamanten (som krævede en likviditetsoverdækning på 50 pct. i forhold til opgørelsen i § 152 i lov om finansiel virksomhed). Tilsynsdiamanten skulle træde i kraft den 1. januar 2013.

3.10. Redegørelse vedrørende nedskrivning på privatkunder

Gennem Østjysk Banks indberetninger bemærkede Finanstilsynet i midten af 2012, at bankens nedskrivninger på privatkunder var lavere end andre sammenlignelige institutters. På denne baggrund rettede Finanstilsynet henvendelse til Østjysk Bank i brev af 11. juni 2012, og anmodede banken om at foranledige den interne revisions kontrol af bankens nedskrivninger på privatkunder.

I brev af den 6. juli 2012 fremsendte Østjysk Bank resultatet af revisionens gennemgang. Revisionen foretog en stikprøve på 75 privatkunder. I tre eksponeringer fandt revisionen, at nedskrivningen var enten overvurderet eller undervurderet. Banken tilrettede sine nedskrivninger på disse eksponeringer. Tilfældene blev betragtet som enkeltstående. Finanstilsynet tog bankens redegørelse til efterretning.

3.11. Tilsyn med god bonitet

Den 1. oktober 2011 indførte Nationalbanken muligheden for pengeinstitutter til at optage lån i Nationalbanken med sikkerhed i pengeinstitutternes egne udlån af god bonitet (udlån i bonitetskategori 3 og 2a efter Finanstilsynets bonitetskategorier). Finanstilsynet fik til opgave at føre tilsyn med udlån stillet som sikkerhed for lånene i Nationalbanken med henblik på at vurdere, om udlånene levede op til ordningens krav. Finanstilsynet anvendte ekstern bistand ved gennemførelse af dette tilsyn. Tilsynene blev således gennemført af revisionsfirmaer på baggrund af udbud i forbindelse med de enkelte undersøgelser.

På denne baggrund indgik Finanstilsynet i november 2012 kontrakt med et revisionsfirma, om at gennemgå en stikprøve af Østjysk Banks eksponeringer, der var stillet som sikkerhed for bankens lån i Nationalbanken.

Rapporten for gennemgangen forelå den 23. april 2013. Stikprøven indeholdt 60 eksponeringer, og 21 af disse eksponeringer vurderede revisionsfirmaet ikke var af den påkrævede bonitet i henhold til ordningen. I 8 af de 21 eksponeringer var der uenighed om vurderingsgrundlaget. Finanstilsynet videre-sendte rapporten til Nationalbanken.

3.12. Indfrielse af supplerende kapital i september 2012

I brev af 28. september 2012 anmodede Østjysk Bank Finanstilsynet om tilladelse til at indfri supplerende kapital på 25 mio. kr. Lånet var optaget i 2007 og havde en løbetid på 8 år. Bankens solvens var på 17,8 pct. før indfrielsen. Som følge af indfrielsen ville bankens solvens blive reduceret med 0,1 pct.-point. Bankens solvensoverdækning efter indfrielse ville udgøre 6,2 pct.-point. Banken oplyste i forbindelse med ansøgningen, at den forventede at hjem-tage ny supplerende kapital på 100 mio. kr.

Finanstilsynet gav tilladelse til indfrielse af den supplerende kapital på 25 mio. kr. under betingelse af, at banken gennemførte den påtænkte tilførsel af ny supplerende kapital på 100 mio. kr. Banken gennemførte udstedelsen af sup-plerende kapital på 100 mio. kr. den 17. oktober 2012.

3.13. Inspektion i marts og april 2013 (j.nr. 6252-0122)

Finanstilsynet gennemførte i marts og april 2013 en ordinær inspektion i Øst-jysk Bank, hvor Finanstilsynet gennemgik alle bankens væsentlige områder.

Finanstilsynet gennemgik på undersøgelsen i alt 178 eksponeringer bestå-ende af alle eksponeringer over 20 mio. kr. og en stikprøve på 100 ekspone-ringer udvalgt blandt bankens eksponeringer mellem 250.000 kr. og 20 mio. kr. Gennemgangen gav følgende bonitetsfordeling af de 78 største ekspone-ringer:

Karakter	Volumen i pct.	Antal i pct.
Gode eksponeringer (3 og 2a)	28	26
Eksponeringer med svaghedstegn (2b)	19	26
Svage eksponeringer (2c)	8	4
OIK med/uden nedskrivninger (1)	44	45
I alt	100	100

Blandt bankens 78 største eksponeringer var der objektiv indikation for kre-ditforringelse (OIK) i 35 eksponeringer. Hovedparten af disse var større ejendomseksponeringer i lokalområdet, og banken havde allerede konstateret OIK på disse. Banken blev påbudt at sende kvartalsvise opdateringer til Fi-nanstilsynet vedrørende eksponeringer over 20 mio. kr., hvor der var konsta-teret OIK.

Finanstilsynets gennemgang af bankens eksponeringer viste et stort yderligere nedskrivningsbehov både på store eksponeringer og i stikprøven. I april og maj 2013, blandt andet på møder den 16. og 22. maj 2013, drøftede Finanstilsynet og banken vurderingerne af de pågældende eksponeringer.

Finanstilsynet fandt i alt behov for yderligere nedskrivninger på 342 mio. kr., hvoraf de 285 mio. kr. relaterede sig til de 78 største eksponeringer. Af mernedskrivningerne på de store eksponeringer skyldtes godt halvdelen en nedjustering af den af banken opgjorte værdi af ejendomme lagt til sikkerhed for ejendomsudlån med OIK. De mange nedskrivninger skyldtes især den svage situation og udvikling på ejendomsmarkedet. Finanstilsynet fandt i flere tilfælde, at banken ikke fuldt ud havde indarbejdet Finanstilsynets værdiansættelser af ejendomme i forbindelse med undersøgelsen i 2011.

Siden undersøgelsen i 2011 havde banken i en række tilfælde foretaget gentagne rekonstruktioner af kunder, der allerede var konstateret OIK for, hvilket havde medført yderligere tab. I mindst ét tilfælde havde banken foretaget placeringshandler til værdiansættelser, som måtte vurderes at være over markedsniveau.

Knap 25 pct. af mernedskrivningerne på de store eksponeringer skyldtes, at banken havde været meget optimistisk med hensyn til debtors tilbagebetalingsevne, som var baseret på optimistiske budgetter fremfor realiserede resultater.

Banken manglede i væsentligt omfang at konstatere OIK blandt de mindste erhvervs- og privatkunder. Banken blev påbudt at nedskrive yderligere 57 mio. kr. på disse kunder og foretage en nærmere gennemgang af eksponeringerne i det segment med henblik på at identificere yderligere nedskrivningsbehov.

Foruden ovenstående fik banken en række mindre væsentlige påbud på de øvrige områder, som Finanstilsynet gennemgik, herunder omkring kontrolforanstaltningerne for markedsrisiko.

3.14. Fastsættelse af solvenskrav

Undersøgelsen resulterede i, at Finanstilsynet den 30. maj 2013 fastsatte et solvenskrav for banken på 11,7 pct. Efter påbudte nedskrivninger på 342 mio. kr. blev bankens faktiske solvens opgjort til 8,7 pct.

Banken blev påbudt at indsende en genoprettelsesplan til Finanstilsynet senest den 7. juni 2013. Samtidig påbød Finanstilsynet banken ikke at udbetale udbytte eller renter på bankens kapitalinstrumenter. Endelig påbød Finanstilsynet banken ikke at påtage sig væsentlige nye risici.

Finanstilsynet modtog bankens genoprettelsesplan den 7. juni 2013. Det fremgik af planen, at banken inden udgangen af 2. kvartal 2013 forventede at sælge tre filialer, og derudover forhandlede banken med en række større erhvervskunder om indfrielse af deres eksponeringer. Samtidig indgik banken aftaler om salg af 100 mio. kr. DLR-aktier og udstedelse af ny hybrid kernekapital. Banken gennemførte disse tiltag den 27. juni 2013. Banken forventede desuden i 3. kvartal 2013 at foretage en aktieemission i niveauet 175 mio. kr., hvoraf 30 mio. kr. skulle anvendes til at indfri ansvarlig lånekapital, som ikke kunne tælles fuldt med i bankens solvensopgørelse. Banken havde allerede indgået skriftlige aftaler for flere af tiltagene, og 90 mio. kr. af aktieemissionen var garanteret af bankens daværende investorer. Banken gennemførte aktieemissionen den 23. september 2013 med et bruttoprovenu på 115 mio. kr.

3.15. Ansøgning om overdragelse af filialer

Den 3. juni 2013 sendte Østjydsk Bank en ansøgning til Finanstilsynet i henhold til § 204 i lov om finansiel virksomhed. I henhold til ansøgningen ville banken overdrage tre af bankens filialer til et andet pengeinstitut. Overdragelsen var en del af bankens genoprettelsesplan.

I løbet af juni udvekslede Finanstilsynet og Østjydsk Bank yderligere oplysninger, og i brev af 25. juni 2013 meddelte Finanstilsynet tilladelse til overdragelse i henhold til ansøgningen.

3.16. Ansøgning om dispensation til overskridelse af § 145

I henhold til § 145 i lov om finansiel virksomhed, som den var udformet i 2013, måtte en enkelt eksponering i et pengeinstitut ikke overstige 25 pct. af pengeinstitutets basiskapital.

På baggrund af bankens nedskrivninger i forbindelse med undersøgelsen i marts og april 2013 overskred tre af bankens eksponeringer grænsen i § 145 i lov om finansiel virksomhed. I brev af 12. juni 2013 ansøgte banken Finanstilsynet om tilladelse til en midlertidig overskridelse af grænsen i § 145 i lov om finansiel virksomhed. I ansøgningen anførte banken, at de forventede alle tre eksponeringer ville være under grænsen senest den 31. december 2013.

Finanstilsynet gav i brev af den 17. juni 2013 tilladelse til en midlertidig overtrædelse af § 145 i lov om finansiel virksomhed indtil den 30. september 2013.

I forbindelse med Finanstilsynets afrapportering af undersøgelsen i marts og april 2013 blev banken i slutningen af juni 2013 påbudt at konsolidere tre eksponeringer, da der reelt var sammenhæng mellem disse. Dette medførte, at eksponeringen brød grænsen i § 145 i lov om finansiel virksomhed. I brev af 29. juli 2013 ansøgte banken om tilladelse til midlertidig overskridelse af § 145 i lov om finansiel virksomhed vedrørende denne eksponering. Banken

oplyste samtidig, at én af eksponeringerne fra ansøgningen juni i mellemtiden var bragt under grænsen i § 145 i lov om finansiel virksomhed.

I brev af 1. august 2013 gav Finanstilsynet banken tilladelse til midlertidig overskridelse af § 145 i lov om finansiel virksomhed til den 30. september 2013.

3.17. Ansøgning om førtidig indfrielse af ansvarlig kapital

Som led i bankens genoprettelsesplan modtog Finanstilsynet den 20. juni 2013 ansøgning fra banken om tilladelse til at indfri ansvarlig kapital på 75 mio. kr., som havde udløb den 1. november 2015.

Den ansvarlige kapital var på tidspunktet for ansøgningen nedvægtet til 56,25 mio. kr., da ansvarlig kapital i henhold til reguleringen ikke kan medregnes fuldt til kapitalgrundlaget, når der er mindre end fem år til udløb. Ved udgangen af 2013 ville banken kun kunne medregne 37,5 mio. kr. af den ansvarlige kapital i kapitalgrundlaget.

Det fremgik af ansøgningen, at banken havde indgået aftale om udstedelse af ny hybrid kapital med samme udsteder for 50 mio. kr. og samtidigt køb for 25 mio. kr. af bankens aktier i DLR, som var betinget af indfrielse af den ansvarlige kapital.

I brev af 25. juni 2013 gav Finanstilsynet tilladelse til førtidsindfrielse af ansvarlig kapital på 75 mio. kr. under henvisning til bankens beskrevne planer.

3.18. Ansøgning om tilbagekøb af kapitalbeviser i september 2013

Østjydsk Bank ansøgte i brev af den 24. september 2013 Finanstilsynet om at tilbagekøbe og annullere for 30 mio. kr. kapitalbeviser. På Finanstilsynets anmodning fremsendte banken supplerende oplysninger den 30. september 2013 og den 18. december 2013.

I brev af 8. januar 2014 gav Finanstilsynet tilladelse til bankens tilbagekøb. Finanstilsynet lagde især vægt på, at bankens solvens efter indfrielsen af 30 mio. kr. kapitalbeviser ville udgøre 16 pct., som dog forventedes at falde til 14,1 pct. per 1. januar 2014, og at bankens solvensbehov udgjorde 11,7 pct. Banken havde således en væsentlig overdækning i forhold til solvensbehovet.

3.19. Ansøgning om dispensation til overskridelse af § 145

I brev af 23. maj 2014 ansøgte Østjydsk Bank om tilladelse til en midlertidig overskridelse af artikel 395 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber (CRR), hvorefter en eksponering må overstige 25 pct. af kapitalgrundlaget.

Ved opgørelse af bankens kapitalgrundlag for 1. kvartal 2014 konstaterede banken, at en eksponering overskred grænsen i artikel 395 i CRR. Banken havde indgået aftale med kunden om nedbringelse af eksponeringen. Finanstilsynet havde ikke færdigbehandlet ansøgningen inden inspektionen i banken i maj og juni 2014 (se afsnit 3.22). På baggrund af inspektionen blev bankens kapitalgrundlag yderligere reduceret, hvorfor Finanstilsynet anmodede om en fornyet ansøgning på baggrund af bankens kapitalgrundlag efter inspektionen.

I brev af 21. juli 2014 ansøgte banken om dispensation for tre eksponeringer på baggrund af opgørelsen af kapitalgrundlaget efter inspektionen. Finanstilsynet påtalte i brev af 18. august 2014, at ansøgningerne både i maj og juli var fremkommet til Finanstilsynet for sent i henhold til reglen i artikel 396 i CRR (og for de sidste to eksponeringer først efter Finanstilsynets opfordring), men gav samtidig dispensation til overskridelsen indtil den 5. november 2014.

Banken ansøgte om fristforlængelse og fik tilladelse hertil i november 2014 og januar 2015. Den 20. marts 2015 havde banken kun én eksponering, som overskred grænsen i artikel 395 i CRR. Finanstilsynet udsatte på denne baggrund fristen til 31. august 2015. På baggrund af ansøgning i august 2015 blev fristen udsat til 31. december 2015.

3.20. Inspektion i maj og juni 2014

Finanstilsynet gennemførte i maj og juni 2014 en opfølgingsundersøgelse af Østjydsk Bank, hvor Finanstilsynet gennemgik bestyrelsens og direktionens arbejde, solvensbehov, likviditet og kreditrisici.

Finanstilsynet gennemgik på undersøgelsen de 87 største eksponeringer, alle større end 13,8 mio. kr., samt 180 eksponeringer udtaget ved stikprøver. Gennemgangen gav følgende bonitetsfordeling af de 87 største eksponeringer:

Karakter	Volumen i pct.	Antal i pct.
Gode eksponeringer (3 og 2a)	22	17
Eksponeringer med svaghedstegn (2b)	21	22
Svage eksponeringer (2c)	13	10
OIK med/uden nedskrivninger (1)	44	51
I alt	100	100

Finanstilsynet fandt behov for yderligere nedskrivninger på 216 mio. kr., hvoraf de 69 mio. kr. relaterede sig til de 87 største eksponeringer. Mernedskrivningerne på disse kunne henføres til, at banken i flere tilfælde havde forøget eksponeringerne som følge af fortsat negativ drift, at banken for tidligt havde tilbageført nedskrivninger, samt at nogle eksponeringer havde udviklet sig dårligere siden foråret 2013.

Det samlede nedskrivningsbehov baseret på stikprøveeksponeringerne blev opgjort til 147 mio. kr. Det store mernedskrivningsbehov skyldtes hovedsageligt mindre og mellemstore erhvervseksponeringer, hvor banken ikke havde været tilstrækkeligt tæt på eksponeringerne og havde overvurderet værdien af de pantsatte aktiver. Banken nedskrev endvidere ikke hurtigt nok.

Foruden ovenstående fik banken enkelte øvrige påbud.

3.21. Fastsættelse af solvenskrav

Undersøgelsen resulterede i, at Finanstilsynet fastsatte et solvenskrav på 12,9 pct. i afgørelse af 3. juli 2014. Efter påbudte mernedskrivninger på 216 mio. kr. blev bankens solvens opgjort til 10,2 pct. Bankens egentlige kernekapitalprocent blev opgjort til 4,3 pct., hvor minimumskravet var 4 pct., som følge af, at CRD/CRR var under indfasning.

Banken blev påbudt at indsende en genoprettelsesplan til Finanstilsynet senest den 10. juli 2014. Samtidig påbød Finanstilsynet banken ikke at udbetale udbytte eller renter på bankens kapitalinstrumenter. Endelig påbød Finanstilsynet banken ikke at påtage sig væsentlige nye risici.

Den 10. juli 2014 indsendte banken sin genoprettelsesplan til Finanstilsynet. Det fremgik af planen, at banken undersøgte to overordnede spor, som var salg/fusion af banken og rekapitalisering af banken. Det fremgik af planen, at banken forventede en afklaring af muligheden for salg/fusion inden udgangen af 2014. I forhold til rekapitalisering fremlagde banken en plan, som ville sikre rekapitalisering senest inden udgangen af 1. halvår 2015.

I syv dage efter genoprettelsesplanen var indsendt til Finanstilsynet anmodede Finanstilsynet om daglige indberetninger af bankens likviditetsoverdækning. De daglige indberetninger skyldtes risikoen for run¹ på banken som følge af bankens situation.

På baggrund af genoprettelsesplanen bad Finanstilsynet banken indsende en månedlig status på initiativerne i genoprettelsesplanen, herunder om tiltagene fortsat forventedes at være tilstrækkelige. Den månedlige indberetning skulle også indeholde en opgørelse over bankens kapitalforhold.

Ved bankens statusopdatering indsendt den 10. oktober 2014 oplyste banken, at der ikke havde været interesse fra andre pengeinstitutter til køb af/fusion med banken. Herefter arbejdede banken videre med sin plan for rekapitalisering. Banken undersøgte også mulighed for frasalg af en eller flere afdelinger/filialer. Det fremgik desuden, at der var sket en forbedring af bankens kapitalforhold, men den opfyldte fortsat ikke solvensbehovet.

¹ Med et "run" menes, at mange af bankens kunder trækker deres indlån ud af banken på samme tid.

På baggrund af bankens opdatering bad Finanstilsynet i brev af 3. november 2014 om en supplerende redegørelse for bankens planlagte tiltag for rekaptalisering og tiltagenes forventede effekt samt tidshorisont. Samtidig med statusopdateringen den 10. november 2014 indsendte banken en redegørelse for bankens initiativer i forhold til rekaptalisering. Banken anførte, at tiltagene forventedes gennemført inden for den oprindelige tidshorisont, der var 1. halvår 2015. Det fremgik af opdateringen, at bankens kapitalforhold var yderligere forbedret, men den opfyldte fortsat ikke solvensbehovet. Bankens forventninger blev desuden drøftet på et møde mellem banken og Finanstilsynet den 28. november 2014.

Ved bankens opdatering den 10. februar 2015 redegjorde banken for salg af to filialer i januar 2015 (salget beskrives separat i afsnit 3.24.). Bankens kapitalforhold var fortsat i bedring. De følgende måneder viste bankens opfølgninger på genopretningsplanen, at bankens kapitalforhold fortsat var i langsom bedring.

På baggrund af Finanstilsynets inspektion i 2015, som medførte yderligere nedskrivninger i banken (inspektionen er beskrevet i afsnit 3.25.), krævede Finanstilsynet, at banken fremsendte en ny genopretningsplan. Genopretningsplanen blev fremsendt den 29. maj 2015, og viste en fortsat langsom genopretning med reduktion af bankens risikovægtede aktiver, men banken ville også søge at udskifte ansvarlig kapital med hybrid kernekapital og tilføre kapital gennem en aktieemission. Banken anså muligheden for fusion som usandsynlig.

Finanstilsynet vurderede, at der var betydelig usikkerhed omkring gennemførelse af genopretningsplanen, der afhang af frivillig konvertering af kapital og konsolidering gennem indtjening. Bankens ansvarlige kapital ville desuden forfalde i efteråret 2015, hvilket ville øge risikoen for tab for bankens simple kreditorer, hvis banken ikke kunne gennemføre den planlagte genopretning, og efterfølgende måtte afvikles. På baggrund af det store forfald af ansvarlig kapital rettede Finanstilsynet i juni 2015 henvendelse til Kammeradvokaten med henblik på juridisk bistand til vurdering af, om Finanstilsynet forud for forfaldet burde inddrage bankens tilladelse eller kræve en konvertering af ansvarlig kapital. Ved en afvikling eller konvertering af kapitalen forud for dennes forfald ville den således fortsat kunne anvendes til at dække krav i banken.

Banken rapporterede fortsat månedligt på udviklingen og fremdriften i genopretningsplanens tiltag. Derudover stillede Finanstilsynet krav om månedlig rapportering af udviklingen i bankens store eksponeringer.

Fra genopretningsplanen i maj 2015 modtog Finanstilsynet månedlig rapportering i udviklingen af tiltagene i genopretningsplanen. Rapporteringerne vi-

ste, at banken langsomt reducerede sine risikovægtede aktiver, hvilket forbedrede kapitalprocenten. De øvrige tiltag var fortsat under forhandling med de relevante parter, som potentielt ville indskyde kapital. Den 12. august 2015 havde Finanstilsynet en telefonisk drøftelse med banken om en afgørelse om fastsættelse af frist til at opfylde solvenskravet henset til det kommende forfald af bankens ansvarlige kapital. Den 19. august 2015 fik banken udkast til afgørelse om frist til opfyldelse af solvenskravet i høring.

Efter banken modtog det pågældende udkast til afgørelse var der yderligere fremdrift i bankens drøftelser omkring omstrukturering af bankens kapital. Den 24. august 2015 modtog Finanstilsynet en anmodning om godkendelse af indfrielse af kapital på baggrund af aftaler indgået mellem banken og en række kapitalejere. Samme dag sendte Finanstilsynet en betinget godkendelse af bankens planer. Tilladelsen var begrundet i bankens ekstraordinære omstændigheder og betinget af garanti om tegning af ny kapital.

Grundlaget for overvejelse om tilsynsmæssige forpligtigelser til at inddrage tilladelse eller kræve konvertering af kapitalen, jf. ovennævnte forespørgsel til Kammeradvokaten, bortfaldt dermed også. Finanstilsynet traf derfor ikke afgørelse om frist for opfyldelse af solvenskravet. I løbet af december 2015 var de sidste tiltag gennemført, og banken levede op til sit solvenskrav.

3.22. Overdragelse af filialer

Østjydsk Bank anmodede den 22. december 2014 Finanstilsynet om tilladelse til overdragelse af to af bankens filialer til et andet pengeinstitut. Overdragelsesaftalen var indgået mellem de to bankers bestyrelser. Finanstilsynet meddelte tilladelse til overdragelsen af de to filialer den 22. december 2014.

Overdragelsen af de to filialer løftede isoleret set bankens egentlige kernekapital med 2,7 procentpoint og kapitalprocenten med 3,8 procentpoint. Banken opfyldte således kravet til kernekapital på 4,5 pct., som var gældende fra 1. januar 2015, men banken var uændret under genopretning, idet banken fortsat ikke levede op til kapitalens sammensætning i forhold til det opgjorte solvensbehov.

3.23. Inspektion i marts 2015

Finanstilsynet gennemførte i marts 2015 en funktionsundersøgelse, hvor Finanstilsynet gennemgik ledelsens arbejde, kreditrisici, kapitaldækning og likviditet i Østjydsk Bank. Inspektion var en opfølgingsundersøgelse på den seneste inspektion i 2014.

Banken var fortsat i en genopretningsfase med henblik på genopbygning af kapitalgrundlaget.

Finanstilsynet gennemgik på undersøgelsen 94 store eksponeringer på over 2 pct. af kapitalgrundlaget og 155 eksponeringer udtaget ved stikprøve. Gennemgangen af de 94 store eksponeringer gav følgende bonitetsfordeling:

Karakter	Volumen i pct.	Antal i pct.
Gode eksponeringer (3 og 2a)	7	12
Eksponeringer med svaghedstegn (2b)	24	19
Svage eksponeringer (2c)	21	13
OIK med/uden nedskrivninger (1)	47	56
I alt	100	100

Finanstilsynet fandt et behov for nedskrivninger på 70,9 mio. kr., fordelt med 59,5 mio. kr. på de store eksponeringer og 1,1 mio. kr. på de udtagne stikprøver. Mernedskrivningerne skyldtes, at der var negativ drift i bankens svage eksponeringer, at aktiver var blevet afhændet til lavere værdier end forventet, og at banken havde overvurderet værdien af nogle jordstykker og projekter. Finanstilsynet fandt desuden et nedskrivningsbehov på 10,3 mio. kr. på bankens egne domicilejendomme.

Foruden påbud vedrørende ovenstående nedskrivninger fik banken enkelte øvrige påbud.

3.24. Ansøgning om tilladelse til kapitalnedsættelse

Østjydsk Bank ansøgte den 11. september 2015 om tilladelse til at reducere bankens kapitalinstrumenter ved gennemførelse af kapitalnedsættelse på nominelt 55.620.000 kr. til 2.980.000 kr., jf. art. 78, nr. 1, litra b, i CRR. Kapitalnedsættelsens formål var alene at ændre aktiernes stykstørrelse, og ville ikke medføre udlodninger.

Finanstilsynet gav Østjydsk Bank tilladelse til kapitalnedsættelsen den 9. oktober 2015.

3.25. Dispensation til besiddelse af fast ejendom

Østjydsk Bank anmodede den 3. november 2015 Finanstilsynet om dispensation indtil udgangen af 2015 til besiddelse af ejendomme for mere end 20 pct. af bankens kapitalgrundlag. Bankens ejendomsinteresser kunne opgøres til 20,8 pct., hvilket primært skyldtes bankens overtagelse af nødlidende ejendomme i 2015 kombineret med et fald i bankens kapitalgrundlag.

Finanstilsynet gav den 12. december 2015 Østjydsk Bank dispensation gældende indtil 31. december 2015.

3.26. Inspektion i marts 2016

Finanstilsynet gennemførte i marts 2016 en undersøgelse i Østjyds Bank, hvor ledelsens og revisionens arbejde, kreditområdet, økonomiområdet og bankens kapitaldækning blev gennemgået. Undersøgelsen var en opfølgning på inspektionen i 2015.

Finanstilsynet gennemgik bankens 71 største eksponeringer (eksponeringer større end 2 pct. af kapitalgrundlaget), 155 øvrige eksponeringer og bankens eksponeringer til direktionen og bestyrelsen. I alt svarede dette til en gennemgang af 70 pct. af bankens eksponeringsmasse. Gennemgangen af de 71 store eksponeringer gav følgende bonitetsfordeling:

Karakter	Antal	Antal i pct.	Volumen i pct. 2016	Volumen i pct. 2015	Volumen i pct. 2014
3 + 2a	10	13	10	7	22
2b	13	17	24	24	21
2c	14	19	23	21	13
1	37	49	43	47	44
I alt	71/75	100	100	100	100

Finanstilsynet konstaterede et behov for nedskrivninger på 22 mio. kr., hvoraf 21,4 mio. kr. relaterede sig til de 71 største eksponeringer. 37 ud af de 71 største eksponeringer var OIK. Menedskrivningerne skyldtes forskelle i værdiansættelser af landbrugsejendomme og andre ejendomme.

Foruden påbud vedrørende det konstaterede nedskrivningsbehov fik banken enkelte øvrige påbud.

3.27. Ansøgning om indfrielse af statslig hybrid kernekapital

Østjyds Bank ansøgte den 22. august 2016 Finanstilsynet om tilladelse til indfrielse af 40 pct. af den statslige hybride kernekapital begrundet med et ønske om forbedret indtjening, som følge af sparede renter på den indfrielede del af lånet.

Finanstilsynet meddelte den 30. september 2016 Østjyds Bank afslag på ansøgningen. Afslaget var begrundet i hensynet til kreditorbeskyttelse, idet bankens kapitalgrundlag alene oversteg kapitalkrav og bufferkrav med en utilstrækkelig margin.

3.28. Kapitalbevaringsplan

Østjyds Bank indsendte den 22. december 2016 en kapitalbevaringsplan til Finanstilsynet som følge af, at banken havde konstateret, at banken pr. 2. januar 2017 ikke ville overholde det kombinerede kapitalbufferkrav.

Finanstilsynet vurderede, at planen indeholdt de krævede elementer, samt at banken i forhold til planen ville foretage tiltag, som ville medføre overholdelse af det kombinerede kapitalbufferkrav i primo 2018. Finanstilsynet godkendte kapitalbevaringsplanen den 13. februar 2017.

3.29. Ansøgning om tilladelse til indfrielse af hybrid kapital

Østjydsk Bank ansøgte den 25. juli 2017 Finanstilsynet om tilladelse til indfrielse af hybrid kapital ved konvertering til aktier. Med konvertering af 50 pct. af kapitalbeviserne ville bankens kernekapitalprocent stige fra 18,2 pct. til 19,2 pct. Banken ville endvidere opnå en højere CET1-kapital og en mindre reduktion i bankens renteudgifter. Dette forventedes at have en positiv indvirkning på bankens indtjenings- og konsolideringsevne.

Finanstilsynet gav den 21. august 2017 Østjydsk Bank tilladelse til hel eller delvis indfrielse af den hybride kapital, der knyttede sig til kapitalbeviserne udstedt ved bankens kapitalbevisudbud i 2011 under forudsætning af, at der udelukkende skete indfrielse med efterfølgende konvertering til aktier i banken.

3.30. Inspektion i oktober 2017

Finanstilsynet gennemførte fra oktober til december 2017 en ordinær inspektion i Østjydsk Bank. Ved inspektionen havde Finanstilsynet fokus på bankens forretningsmodel, kreditområdet og bankens solvensbehov.

Finanstilsynet vurderede, at bankens forretningsmodel havde flere uholdbare elementer i form af bl.a. utilstrækkelig indtjening, høj erhvervsandel, høj koncentration af store og svage eksponeringer og høje brancheandele i risikofyldte brancher.

Finanstilsynet gennemgik alle bankens udlån, der udgjorde mere end 2 pct. af bankens kapitalgrundlag, alle udlån til bestyrelses- og ledelsesmedlemmer, samt stikprøver af bankens landbrugs-, erhvervsjendoms-, erhvervs- og privateksponeringer.

Gennemgangen af de 71 store eksponeringer over 2 pct. af kapitalgrundlaget gav følgende bonitetsfordeling:

Karakter	Antal	Antal i pct.	Volumen i pct.	Volumen i pct. 2016	Volumen i pct. 2015
3 + 2a	8	11	10	10	7
2b	10	14	16	24	24
2c	14	20	19	23	21
1	37	52	55	43	47
I alt	69/71	100	100	100	100

Finanstilsynet konstaterede et nedskrivningsbehov på ca. 127,4 mio. kr. på bankens eksponeringer. Dette kunne i overvejende grad henføres til, at flere af bankens store kunder var blevet nødlidende, og at flere af bankens store kunder var gået konkurs siden seneste inspektion. Desuden havde banken været for optimistisk i værdiansættelsen af bagvedliggende sikkerheder.

Udover påbud på kreditområdet fik banken påbud om værdiregulering af domicil- og investeringsejendomme.

3.31. Dispensation til besiddelse af fast ejendom

Østjydsk Bank ansøgte den 15. januar 2018 Finanstilsynet om midlertidig tilladelse til besiddelse af ejendomme for mere end 20 pct. af bankens kapitalgrundlag. Baggrunden for ansøgningen var, at bankens kapitalgrundlag pr. 1. januar var væsentligt reduceret som følge af, at den statslige hybride kernekapital havde regulatorisk forfald samme dato. Bankens ejendomsinteresser opgjort i procent af kapitalgrundlaget var derfor steget fra 13,7 pct. til 25,1 pct. den 1. januar 2018.

Finanstilsynet gav den 25. januar 2018 banken tilladelse til midlertidig overskridelse af grænsen for ejendomsbesiddelser på 20 pct. af kapitalgrundlaget. Dispensationen var gældende indtil den 31. marts 2018.

3.32. Dispensation fra grænsen for store eksponeringer

Østjydsk Bank ansøgte den 15. januar 2018 Finanstilsynet om tilladelse til midlertidig overskridelse af artikel 395 i CRR, hvorefter en eksponering ikke må overstige 25 pct. af kapitalgrundlaget. Banken anmodede om dispensation vedrørende fem koncerneksponeringer. Banken begrundede overskridelsen med regulatorisk forfald på bankens statslige hybride lån pr. januar 2018 og et fald i bankens egenkapital som følge af store nedskrivninger på bankens udlån i forlængelse af Finanstilsynets inspektion i banken ultimo 2017.

Finanstilsynet vurderede, at henset til bankens økonomiske situation var de konkrete omstændigheder, der kunne begrunde dispensation, til stede. Finanstilsynet gav den 25. januar 2020 dispensation vedrørende de fem eksponeringer gældende frem til den 31. marts 2020.

3.33. Fastsættelse af solvenskrav

Undersøgelsen i 2017 resulterede i, at Finanstilsynet fastsatte et solvenskrav på 20,5 pct. i afgørelse af 21. december 2017. Efter de påbudte mænedskrivninger blev bankens solvens opgjort til 14,6 pct. Pr. 1. januar 2018 forventedes solvensbehovet at falde til 14,0 pct. og solvensen til 8,4 pct. som følge af bortfald af indregning af statslig hybrid kernekapital og overgang til IFRS9.

Banken blev påbudt at indsende en genoprettelsesplan til Finanstilsynet senest den 10. januar 2018. Samtidig påbød Finanstilsynet banken ikke at udbetale udbytte eller renter på bankens kapitalinstrumenter. Endelig påbød Finanstilsynet banken ikke at påtage sig væsentlige nye risici.

Banken indsendte den 10. januar 2018 sin genoprettelsesplan til Finanstilsynet. En række genopretningstiltag var allerede anvendt under tidligere genopretning. Banken undersøgte derfor overordnet to spor, som var salg/fusion af banken eller rekapitalisering af banken. Finanstilsynet og ledelsen i Østjyds Bank holdt den 17. januar 2018 et møde, hvorpå man drøftede bankens genopretningsplan og det videre forløb.

Finanstilsynet bad den 29. januar 2018 Østjyds Bank om at indsende en opdatering på genopretningsplanen senest den 7. februar 2018. Opdateringen skulle redegøre for, om de nødvendige elementer i bankens plan for rekapitalisering kunne gennemføres.

Østjyds Bank indsendte den 9. februar 2018 en opdatering på bankens genopretningsplan. Heraf fremgik, at banken ikke havde kunne indgå en aftale med investorer om rekapitalisering, og at banken ikke ville forfølge denne mulighed yderligere. Banken søgte fortsat en solvent løsning med andre pengeinstitutter.

Østjyds Bank oplyste den 22. februar 2018 Finanstilsynet, at banken anså mulighederne for at finde en solvent privat løsning for udtømte. Banken havde dermed ikke mulighed for at foretage de nødvendige foranstaltninger til genopretning af solvensen, jf. § 225, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. Finanstilsynet traf den 22. februar 2018 afgørelse om fastsættelse af frist for overholdelse af solvenskravet på 14 pct., som fastsat i Finanstilsynets afgørelse den 21. december 2017, jf. § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Fristen var fastsat til den 22. februar 2018 kl. 17.

Østjyds Bank indgik den 22. februar 2018 aftale med et andet pengeinstitut om at overtage alle aktiver og passiver, bortset fra efterstillet kapital, mod en betaling på 50 mio. kr. Beslutningen herom blev truffet af bestyrelsen, da egenkapitalen var tabt. Samme dag indgav Østjyds Bank egenbegæring om konkurs, og Østjyds Bank blev den 23. februar 2018 ved retten erklæret konkurs. Finanstilsynet gav den 22. februar 2018 tilladelse til Østjyds Banks overdragelse af aktiver og passiver, bortset fra efterstillet kapital, til det andet pengeinstitut.

Østjyds Bank anmodede den 22. februar 2018 Finanstilsynet om fristforlængelse med henblik på at sikre, at banken eller dennes konkursbo havde mulighed for at gennemføre afvikling af instituttet, og at konkursboet kunne medvirke til gennemførelsen af en overdragelse af bankens virksomhed i overens-

stemmelse med overdragelsesaftalen, som banken havde indgået med et andet pengeinstitut. Finanstilsynet vurderede, at hensynet til at sikre hensigtsmæssig gennemførelse af afviklingen af banken i det konkrete tilfælde kunne begrunde fristforlængelse, jf. § 225, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed. På den baggrund meddelte Finanstilsynet den 22. februar 2018 Østjydsk Bank en fristforlængelse til den 22. marts 2018, kl. 17.

Kurator for Østjydsk Bank A/S under konkurs anmodede den 20. marts 2018 Finanstilsynet om forlængelse af fristen for opfyldelse af solvenskravet. Begrundelsen for anmodningen var hensynet til at sikre, at boet havde mulighed for at gennemføre afvikling af instituttet og medvirke til gennemførelsen af overdragelse af bankens virksomhed til det pengeinstitut, banken havde indgået overdragelsesaftale med. Finanstilsynet vurderede, at hensynet til at sikre hensigtsmæssig gennemførelse af afviklingen af banken i det konkrete tilfælde kunne begrunde fristforlængelse, jf. § 225, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed. På den baggrund meddelte Finanstilsynet den 20. marts 2018 Østjydsk Bank en fristforlængelse til den 19. april 2018, kl. 17.

Kurator for Østjydsk Bank A/S under konkurs orienterede den 16. april 2018 Finanstilsynet om, at køberen af bankaktiviteten i Østjydsk Bank havde meddelt, at overdragelsen af bankvirksomheden var gennemført.

Den 18. april 2018 inddrog Finanstilsynet Østjydsk Bank A/S under konkurs' tilladelse til at drive pengeinstitutvirksomhed, jf. § 225, tk. 1, i lov om finansiel virksomhed. Afvikling af banken skete ved konkurs, jf. § 227 i lov om finansiel virksomhed. Almindelige kreditorer har ikke lidt tab som følge af konkursen. Konkursboet er ikke afsluttet, og dividenden til de efterstillede kreditorer er således ikke kendt.

4. Revisionsprotokollater

Et pengeinstituts eksterne revisorer har ansvaret for revisionen af årsrapporten. Revisionen afsluttes med en påtegning på årsrapporten. Hvis denne er uden forbehold eller supplerende oplysninger, indebærer det, at årsrapporten ifølge revisorerne ikke indeholder væsentlige fejl eller mangler.

Revisorerne rapporterer i revisionsprotokollatet om den udførte revision, resultatet heraf samt øvrige forhold af interesse for bestyrelsen. I finansielle virksomheder stiller Finanstilsynet en række supplerende krav til indholdet af revisionsprotokollatet vedrørende årsrapporten.

Revisionsprotokollatet vedrørende årsrapporten skal sendes i kopi til Finanstilsynet. Finanstilsynet læser som fast praksis dette med henblik på at opnå øget viden om pengeinstituttets drift, praksis, kapital m.v. og vurderer på baggrund af protokollatet, om der er områder, der giver anledning til en tilsynsmæssig reaktion.

Ved denne gennemgang har Finanstilsynet blandt andet fokus på bemærkningsafsnittet, hvor revisionen i henhold til bilag 3 i revisionsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1912 af 22. december 2015) skal afgive bemærkninger om f.eks. lovovertrædelser og om påbud fra Finanstilsynet, som virksomheden endnu ikke har efterlevet.

Som led i revisionens arbejde skal revisionen, jf. revisionsbekendtgørelsens § 35, stk. 1, nr. 1-2, erklære sig om bankens 10 største eksponeringer og øvrige eksponeringer, der overstiger 10 pct. af kapitalgrundlaget.

4.1. Revisionsprotokollat for 2006

Revisionen blev udført i samarbejde med den interne revision. Ekstern revision oplyste, at den på baggrund af udtalelser fra Fondsrådet og Finanstilsynet havde foretaget en mere detaljeret kontrol af bankens overholdelse af regnskabsreglerne. Revisionens erklæringer var uden forbehold eller supplerende oplysninger. Årsrapporten gav efter revisionens opfattelse et retvisende billede uanset en usikkerhed om opgørelsen af gruppevise nedskrivninger, som revisionen anså som værende uvæsentlig.

Revisionen bemærkede, at Finanstilsynet ved ordinær inspektion i banken i december 2005 havde en del bemærkninger til bankens forretningsgange, hvilket havde udløst fire påbud. To af påbuddene anså revisionen for efterlevet, og banken arbejdede med efterlevelsen af de øvrige to.

Revisionen skal erklære sig om bankens 10 største eksponeringer og øvrige eksponeringer, der overstiger 10 pct. af basiskapitalen. Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.2. Revisionsprotokollat for 2007

Revisionen blev udført i samarbejde med den interne revision. Revisionspåtegningen var uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Den eksterne revision gennemgik oplysninger om bankens likviditetsstyring og funding. Revisionen var særligt opmærksom herpå, fordi banken gennem de senere år havde finansieret sin udlånsvækst delvist gennem optagelse af lån hos andre finansielle institutter. I den daværende markedssituation kunne det være forbundet med stigende vanskelighed at opnå længerevarende finansiering hos andre finansielle institutter. Gennemgangen gav ikke anledning til bemærkninger, men der var efter revisionens opfattelse fortsat behov for stor fokus på bankens likviditetsberedskab.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.3. Revisionsprotokollat for 2008

Revisionen blev foretaget i samarbejde med den interne revision. Revisionspåtegningen var uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Revisionen bemærkede, at resultatet for 2008 især var påvirket af øgede nedskrivninger på udlån. Gennemgangen af de foretagne nedskrivninger gav ikke anledning til bemærkninger. Revisionen bemærkede, at bankens samlede engagementer var væsentlig påvirket af usikkerheder og risici som følge af den finansielle krise.

Revisionen drøftede bankens likviditets- og kapitalgrundlag med bankens ledelse. Drøftelserne gav ikke anledning til bemærkninger, men revision påpegede, at der efter revisionens opfattelse var behov for løbende fokus på bankens kapitalgrundlag grundet markedssituationen.

Banken havde den 18. december 2008 modtaget Finanstilsynets rapport om inspektionen i banken i november 2008. Revisionen konstaterede, at de påbud, der skulle løses inden aflæggelse af årsrapporten, var blevet løst.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.4. Revisionsprotokollat for 2009

Revisionen blev i det væsentligste foretaget af ekstern revision, idet stillingen som intern revisionschef i 2009 kun var besat i januar, februar og december. Revisionspåtegningen for 2009 var uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Den eksterne revision bemærkede, at resultatet for 2009 især var påvirket af øgede nedskrivninger på udlån. Gennemgangen af de foretagne nedskrivninger gav ikke anledning til bemærkninger. Revisionen fandt anledning til at bemærke, at det samlede nedskrivningsbehov naturligt var væsentligt påvirket af usikkerheder og risici, som var et resultat af den daværende finansielle krise, som det fortsat var vanskeligt at vurdere omfanget af. Bankens ledelse vurderede, at banken havde tilstrækkelig kapital til at håndtere bankens forretningsmæssige risici, og revisionen fandt ikke anledning til at foretage en anden vurdering.

Revisionen drøftede med bankens ledelse bankens kapitalgrundlag, likviditetsstyring og funding særligt i lyset af den generelle markedssituation og udløbet af Bankpakke I. Drøftelserne gav ikke anledning til bemærkninger, men revisionen understregede behovet for fortsat fokus på de nævnte emner, samt behovet for løbende opdatering af bankens risikovurdering og nedskrivningsbehov.

Revisionen gennemgik de påbud, banken havde modtaget ved Finanstilsynets rapport af 18. december 2008. Samtlige påbud vurderedes at være efterlevet.

Revisionen afgav en åbentstående bemærkning om, at der var forekommet eksempler på manglende overholdelse af forretningsgange i bevillingsproceduren. En styrket bemanning igennem 2009 indebar en løbende udvidelse af kontrolfunktionen på kreditområdet. Implementeringen forventedes tilendebragt i første halvår 2010.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.5. Revisionsprotokollat for 2010

Revisionen blev udført i samarbejde med den interne revision. Revisionen konkluderede, at revisionen af årsrapporten for 2010 ikke gav anledning til forbehold eller supplerende oplysninger, og gav således årsrapporten en blank påtegning.

Det var den eksterne revisions vurdering, at bankens forretningsgange og kontrolprocedurer var tilrettelagt og fungerede på betryggende vis.

Den eksterne revisions gennemgang af de foretagne nedskrivninger gav ikke anledning til væsentlige bemærkninger, og det var revisionens opfattelse, at bankens nedskrivninger pr. 31. december 2010 baseret på de foreviste dokumenter og regnskabsoplysninger mv. var forsvarligt opgjorte i overensstemmelse med de gældende regler herfor.

Revisionen fandt anledning til at bemærke, at det samlede nedskrivningsbehov naturligt var påvirket af usikkerheder og risici, som et resultat af den daværende generelle økonomiske situation i Danmark, som det fortsat var vanskeligt at vurdere det samlede omfang af. Vanskeligheden skyldtes ikke alene den direkte usikkerhed i forbindelse med vurderingen af den enkelte kunde, men også muligheden for at vurdere den indirekte effekt som den nuværende økonomiske situation kunne få på erhvervs- og privatkunder. Revisionen bemærkede, at den øgede usikkerhed medførte, at det var vanskeligere at vurdere den enkelte kundes reelle betalingsevne samt de aktuelle værdier af deponerede sikkerheder. Ekstern revision havde drøftet disse vanskeligheder

med bankens ledelse, herunder bankens stillingtagen i forbindelse opgørelse af det aktuelle nedskrivningsbehov på eksponeringer.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.6. Revisionsprotokollat for 2011

Revisionen blev udført i samarbejde med den interne revision. Revisionspåtegningen var uden forbehold eller supplerende bemærkninger.

Revisionen gentog bemærkningen fra 2010 om den usikkerhed, der var forbundet med opgørelsen af det samlede nedskrivningsbehov som følge af den generelle økonomiske situation i Danmark.

Revisionen havde med bankens ledelse drøftet bankens planer for fastholdelse af et kapitalgrundlag til bankens fremtidige aktivitetsniveau og forretningsmæssige risici. Udover ovennævnte bemærkning om usikkerheden forbundet med det mulige fremtidige nedskrivningsbehov, gav drøftelserne ikke anledning til bemærkninger.

Revisionen drøftede med bankens ledelse bankens likviditetsstyring og funding, herunder bankens strategier og konkrete planer til sikring af rettidig tilbagebetaling af den statsgaranterede funding, der havde udløb i 2013. Revisionen fandt bankens planer for indfrielse velbegrundede, men gjorde opmærksom på, at der var behov for tæt og grundig løbende opfølgning herpå.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.7. Revisionsprotokollat for 2012

Revisionen blev udført i samarbejde med den interne revision. Revisionspåtegningen var uden forbehold, men med en supplerende bemærkning. I den supplerende bemærkning henledte revisionen opmærksomheden på regnskabs note 2 om konstaterede svagheder i bankens forretningsgange og interne kontroller på kreditområdet. I note 2 blev der redegjort for, at bankens ledelse i forbindelse med regnskabsafslutningen 2012 havde konstateret, at bankens forretningsgange og interne kontroller på kreditområdet ikke havde været tilstrækkelige til at sikre ensartede og korrekte procedurer for kreditmæssig behandling af bankens eksponeringer. I forbindelse med regnskabsaflæggelsen blev der foretaget en supplerende gennemgang og vurdering af en beløbsmæssig meget betydelig del af den samlede udlånsmasse, hvilket gav anledning til en række yderligere nedskrivninger.

Den eksterne revision konstaterede mangler i bankens udformning af forretningsgangen for vurdering af OIK på udlån, og afledt heraf mangler i udformning af forretningsgangen for opgørelse af et eventuelt nedskrivningsbehov, kontrolsvagheder i relation til kreditområdets overordnede gennemgang og vurdering af alle væsentlige udlån og garantier i relation til den regnskabsmæssige måling og mangler i bankens forretningsgang for segmentering af udlånsporteføljen.

Det var revisionens vurdering, at de konstaterede mangler var medvirkende årsag til, at der under revisionen af årsregnskabet 2012 blev afdækket et ikke-ubetydeligt nedskrivningsbehov på udlån.

Revisionen anbefalede banken at sætte fokus på forretningsgangene. Endvidere anbefalede revisionen, at bankens direktør ikke tillige var udpeget som risikoansvarlig, da den risikoansvarliges rolle blandt andet er at udfordre direktionens daglige risikostyring af banken.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.8. Revisionsprotokollat for 2013

Revisionen blev udført i samarbejde med intern revision. Revisionspåtegningen var uden forbehold eller supplerende oplysninger. Revisionen bemærkede, at den blanke revisionspåtegning blev afgivet på baggrund af de i 2013 skete forbedringer i bankens forretningsgange og interne kontroller og den gennemførte genoprettelsesplan.

Revisionen anbefalede, at ledelsen fortsat havde fokus på likviditetsstyring og funding, og fremhævede vigtigheden af, at banken var meget opmærksom på nødvendigheden af, at der blev etableret en effektiv bankdrift for at generere tilstrækkeligt overskud til at fastholde en komfortabel likviditets- og kapitalmæssig overdækning i forhold til den kommende indfasning af CRR og CRD IV.

Revisionen opsummerede de påbud, som Finanstilsynet havde afgivet til banken i forbindelse med inspektion i 2013. Samtlige påbud var efterlevet.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

4.9. Revisionsprotokollat for 2014

Revisionspåtegningen for 2014 var uden forbehold, men med supplerende bemærkning om den usikkerhed, der lå i særligt måling af udlån og garantier,

men også ejendomme, og at denne usikkerhed kunne være væsentlig i forhold til bankens kapitalforhold, hvor den egentlige kernekapital (CET1) pr. 31. december 2014 var opgjort til 4,2% mod lovens minimumskrav på 4,0%. Med udgangspunkt heri kunne opgøres en yderligere tabskapacitet i niveauet 7 mio. kr., før banken ikke længere levede op til kravet til egentlig kernekapital pr. 31. december 2014.

Revisionen forholdt sig til bankens genopretningsplan med henblik på en vurdering af bankens stilling i forhold til going concern. Revisionen fremhævede vigtigheden af at etablere en effektiv bankdrift og anbefalede endvidere, at banken tilrettede sin kapitalplan, så den bedre afspejlede den løbende måling af kapitalkrav, men også mulige konsekvenser af, at elementer i kapitalplanen ikke gennemførtes som forudsat. Revisionen havde tillige gennemgået likviditetsplanen, hvilket ikke gav anledning til bemærkninger udover anbefaling af, at ledelsen forstsat havde fokus herpå.

Revisionen gennemgik bankens 10 største eksponeringer, samt de yderligere eksponeringer, der oversteg 10 pct. af det justerede kapitalgrundlag eller i øvrigt var betydelige. Dette var i alt 7 yderligere eksponeringer. Gennemgangen af individuelle nedskrivninger gav ikke anledning til væsentlige bemærkninger.

4.10. Revisionsprotokollat for 2015

Revisionspåtegningen for 2015 var uden forbehold, men med supplerende oplysning om usikkerhed vedrørende måling af udlån og garantier.

Revisionen fortog en vurdering af bankens stilling i forhold til going concern, herunder primært bankens kapitalplan. Revisionen fandt ikke grundlag for generelt at anfægte budgettet og de anlagte forudsætninger, men anførte, at der efter revisionens opfattelse var en betydelig usikkerhed knyttet til budgettets forventninger.

Revisionen afgav en åbentstående bemærkning om bankens administrative og regnskabsmæssige praksis for værdiansættelsen af ejendomme.

Revisionen opsummerede de åbentstående påbud afgivet af Finanstilsynet i tidligere regnskabsår og de påbud, Finanstilsynet havde afgivet i 2015. Det var revisionens vurdering, at samtlige påbud var efterlevet.

Revisionens gennemgang af de foretagne nedskrivninger gav ikke anledning til bemærkninger.

Revisionen gennemgik bankens 10 største eksponeringer og en enkelt yderligere eksponering, der oversteg 10 pct. af kapitalgrundlaget. Samtlige var målt korrekt.

4.11. Revisionsprotokollat for 2016

Revisionspåtegningen for 2016 var uden forbehold, fremhævelser eller andre rapporteringsforpligtelser.

Revisionen havde særligt fokus på bankens opfyldelse af regulatoriske kapitalkrav, idet banken pr. 1. januar 2017 brød med kapitalbevaringsbufferen.

Den åbentstående bemærkning om værdiansættelse af ejendomme fra revisionen af revisionsprotokollatet fra 2015 ansås for afklaret. Revisionen gennemgik og udfordrede ledelsens udarbejdede budget for 2017 og prognoser for 2018-2019. Revisionen fandt, at prognoser og forventninger var forbundet med en række usikkerheder. Det var revisionens vurdering, at ledelsens forudsætninger og forventninger til bankens fremtidige opfyldelse af de regulatoriske kapitalkrav var velbegrundede og realistiske.

Revisionen opsummerede de påbud afgivet af Finanstilsynet, banken havde modtaget i regnskabsåret. Revisionen anså samtlige påbud som efterlevet.

Revisionen fandt, at bankens 10 største eksponeringer var målt korrekt og forbundet med sædvanlig bankmæssig risiko. Der var ikke øvrige eksponeringer, der oversteg 10 pct. af basiskapitalen.

5. Finanstilsynets vurdering af grundlaget for at gøre et strafansvar gældende i anledning af Østjysk Banks kollaps

Efter Finanstilsynets inspektioner i banken fra 2013 og frem til 2017 var bankens kapitalforhold flere gange meget pressede, men det lykkedes banken at rette op herpå via frasalg af filialer, tilførsel af ny kapital og konvertering af eksisterende kapital. Efter den sidste inspektion i 2017 blev kunder og ansatte overdraget til et andet pengeinstitut med tab til aktionærer og ejere af ansvarlig kapital til følge.

Finanstilsynet har i forbindelse med tilsynet med Østjysk Bank konstateret, at banken over perioden fik en høj ejendomseksponering, og at banken i et utilstrækkeligt omfang havde foretaget nedskrivninger og solvensreserveret på disse og øvrige store eksponeringer.

Finanstilsynet har vurderet, at der på det foreliggende grundlag ikke er grundlag for en politianmeldelse af bankens ledelse for overtrædelse af lov om finansiel virksomhed.